

RMO Jaakkola Henri(VM)

28.08.2019
JULKINEN

Asia

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille: Neljäs edistymiskertomus järjestämättömien lainojen vähentämisestä ja riskin vähentämiseksi toteutettavista lisätoimenpiteistä pankkiunionissa

Kokous

U/E/UTP-tunnus

E 12/2018 vp, EJ 11/2018 vp, EJ 30/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 12. heinäkuuta 2019 järjestämättömien lainojen vähentämistä ja riskin vähentämiseksi toteutettavia lisätoimenpiteitä pankkiunionissa koskevan neljännen edistymiskertomuksensa (COM(2019) 278 final), joka liittyy neuvoston 11. heinäkuuta 2017 hyväksymään järjestämättömien lainojen (NPL, *Non-Performing Loans*) vähentämistä koskevaan toimintasuunnitelmaan.

Kahdesta komission maaliskuussa 2018 antamasta toimintasuunnitelmaan liittyvästä lainsäädäntöehdotuksesta (ns. NPL-paketti) vakavaraisuusasetuksen muutos hyväksyttiin huhtikuussa 2019 ja se astui voimaan 26.4.2019. Toinen NPL-paketin ehdotus on luotonhallinnoijia, luotonostajia ja vakuuksien realisointia koskeva direktiiviehdotus, jonka jälkimarkkinoita koskevasta osiosta on saavutettu neuvoston yleisnäkemys. Vakuuksien realisointia koskeva osio on neuvoston työryhmän käsittelyssä. Suomi toimii neuvoston puheenjohtajana 1.7. - 31.12.2019.

Suomen kanta

Suomi tukee järjestämättömien luottojen ongelman ratkaisemiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Järjestämättömien luottojen ongelmien selkeä vähentyminen erityisesti niissä jäsenvaltioissa, jossa ne ovat edelleen korkealla tasolla ja siten pelikentän tasaaminen on Suomelle yksi pankkiunionissa etenemisen edellytyksistä.

Suomi painottaa, että vastuu järjestämättömien luottojen hoitamisesta ja vakavaraisuusvaatimusten noudattamisesta kuuluu ensisijaisesti asianomaisille pankeille. Suomi korostaa myös tehokkaan valvonnan roolia pankkien riskienhallinnan ja ongelmalainoihin tehtävien asianmukaisten luottotappiovarauksien osalta. Suomi katsoo, että erityisesti järjestämättömien luottojen jälkimarkkinoiden kehittäminen on tärkeää ja tukee ylipäättään kaikkia mahdollisimman pitkälti markkinaehtoisuuteen perustuvia ratkaisumalleja.

NPL-paketin lainsäädäntöehdotuksia koskevat kannat on kuvattu valtioneuvoston kirjelmässä U 27/2018 vp.

Pääasiallinen sisältö

EU:n pankkien järjestämättömien lainojen kokonaismäärä on laskenut 1,1 prosenttiyksikön vuosivauhdilla 3,3 prosenttiin vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä. Pankkien rahoitusaste (eli luottotappioiden kattamiseksi sivuun jätetty osuus omista varoista) on noussut vastaavasti 59,4 prosenttiin.

Järjestämättömien lainojen osuus on pienentynyt lähes kaikissa jäsenvaltioissa, mutta se kuitenkin vaihtelee eri jäsenvaltioiden välillä 0,9 prosentista 43,5 prosenttiin. 14 jäsenvaltion pankeissa osuus oli alle kolme prosenttia ja kolmessa jäsenvaltiossa (Kreikka, Kypros, Portugali) osuus oli yli kymmenen prosenttia vuoden 2018 kolmannen vuosineljänneksen lopulla. Järjestämättömien lainojen kokonaismäärä unionissa on 786 miljardia euroa ja ne muodostavat yhä riskin joidenkin jäsenvaltioiden talouskasvulle ja rahoitusvakaudelle.

Komissio katsoo, että lainojen uudelleenjärjestelyihin sekä maksukyvyttömyyteen ja velkojen perintään koskeviin järjestelyihin on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota, sillä tehokkaat ja ennakoitavat valvonta- ja maksukyvyttömyysmenettelyt ovat keskeisiä keinoja järjestämättömien lainojen määrän hallitsemisessa. Komissio pitää lisäksi tärkeänä kehittää järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoita.

Edistyminen neuvoston toimintasuunnitelman toteuttamisessa

Komissio katsoo, että merkittävää edistystä on tapahtunut kohti toimintasuunnitelman täysimääräistä täytäntöönpanoa. Toimintasuunnitelman toimenpiteistä on saatettu päätökseen:

- järjestämättömien lainojen luottotappiovarauksia koskevien olemassa olevien valvontavaltuuksien tulkinta EU-lainsäädännössä
- mahdollisten riittämättömien tappiovarausten vähentäminen automaattisten ja aikaan sidottujen varausten avulla
- järjestämättömiä lainoja koskevien yhteisen valvontamekanismin suuntaviivojen ulottaminen pieniin pankkeihin
- järjestämättömien saamisten hallintaa koskevien EU:n suuntaviivojen hyväksyminen
- makrovakautta koskevien lähestymistapojen kehittäminen järjestämättömien lainojen kertymien estämiseksi tulevaisuudessa
- parannetut omaisuuserien laatua ja järjestämättömiä lainoja koskevat julkistamisvaatimukset
- pankeilta edellytettävien lainaa koskevien tietojen parantaminen
- järjestämättömiä lainoja koskevan datainfrastruktuurin vahvistaminen ja järjestämättömiin lainoihin keskittyvien transaktioalustojen ottaminen harkintaan
- kansallisten omaisuudenhoitoyhtiöiden toteuttamista koskevan suunnitelman laatiminen
- järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoiden kehittäminen
- vakuusvelkojen suojan parantaminen

Toimintasuunnitelman toimenpiteistä ovat valmistumassa uudet suuntaviivat pankkien lainanantoon ja -valvontaan sekä sisäiseen hallintaan.

Meneillään olevia toimenpiteitä ovat lainojen perintäjärjestelyjen ja maksukyvyttömyysmenettelyjen vertailu sekä maksukyvyttömyyteen liittyvien ongelmien painottaminen eurooppalaisen ohjausjakson aikana.

Komissio käy edistymiskertomuksessa tarkemmin läpi joitain toimintasuunnitelman aloitteita. Huhtikuussa 2019 voimaan astuneen vakavaraisuusasetuksen muutosasetuksen myötä pankeilta edellytetään riittävää luottotappiovarausta äskettäin myönnettyille lainoille siltä varalta, että niistä tulee järjestämättömiä saamisia. Luottotappiovarausten kasvaminen 100 prosenttiin on porrastettu progressiivisesti lainojen vakuustyyppien perusteella.

Direktiiviehdotuksella luotonhallinnoijista, luotonostajista ja vakuuksien realisoimisesta tavoitellaan sellaisten jälkimarkkinoiden kehittymistä, joilla pankit voivat myydä järjestämättömiä lainoja sekä kansallisesti että muissa jäsenvaltioissa ja realisoida luoton vakuudet nopeutetulla vakuuksien täytäntöönpanomenettelyllä. Neuvosto on hyväksynyt jälkimarkkinoita koskevan osittaisen yleisnäkemyksen, mutta neuvottelut vakuuksien realisointia koskevasta osiosta ovat yhä kesken. Euroopan parlamentti ei ole vielä hyväksynyt omaa kantaansa.

Toimintasuunnitelman muiden toimenpiteiden osalta komissio tekee parhaillaan kansallisten maksukyvyttömyysjärjestelyjen arviointia, jota varten komissio on pyytänyt jäsenmailta laadullisia tietoja. Lisäksi komissio toimitti jäsenvaltioille kansallisten omaisuudenhoidtoyhtiöiden perustamista koskevan suunnitelman osana NPL-pakettiaan. Yksikään jäsenvaltio ei ole vielä perustanut suunnitelman mukaisia omaisuudenhoidtoyhtiötä ja komissio muistuttaa, että omaisuudenhoidtoyhtiö voi menestyä vain, jos sitä tuetaan sopivalla lainsäädännöllisellä ja hallinnollisella kehyksellä sekä vakaalla makrotaloudellisella toimintapolitiikalla. Toimintasuunnitelmassa myös kehoitettiin Euroopan keskuspankkia, Euroopan pankkiviranomaista ja komissiota harkitsemaan järjestämättömille lainoille tarkoitettujen kaupankäyntialustojen perustamista jälkimarkkinoiden kehityksen edistämiseksi. Komissio piti asiantuntijakokouksen sidosryhmien kanssa työn aloittamiseksi tammikuussa 2019 ja seuraavaksi komissio järjestää toisen asiantuntijakokouksen sidosryhmien kanssa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö, oikeusministeriö

Eduskuntakäsittely

SuV

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Toimenpidekokonaisuuden taloudellisia vaikutuksia on kuvattu tarkemmin lainsäädäntöehdotusten yhteydessä. Seurantaraporteissa ja edistymiskertomuksissa kuvataan ajankohtaista tilannetta järjestämättömien lainojen toimintasuunnitelman toteuttamisen osalta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Suomi toimii neuvoston puheenjohtajana 1.7.2019 - 31.12.2019.

Asiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentin, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille:
Neljäs edistymiskertomus järjestämättömien lainojen vähentämisestä ja riskin vähentämiseksi toteutettavista lisätoimenpiteistä pankkiunionissa (COM(2019) 278 final)

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi luotonhallinnoijista, luotonostajista ja vakuuksien realisoimisesta (COM(2018) 135 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, EU-avustaja Henri Jaakkola, puh. 050 443 4653
etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/0861

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
